2

ເຊັນເຊີ

2.1 ການຈັດປະເພດເຊັນເຊີ

ເຊັນເຊີຖືກຈັດປະເພດດັ່ງຕໍໄປນີ້:

- 1. ປະລິມານການປ້ອນຂ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ
- 2. ຫຼັກການການຖ່າຍທອດ
- 3. ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸ
- 4. ຂັບສິນ
- 5. ຄຳຮ້ອງສະຫມັກ

ການຈັດປະເພດຂອງເຊັນເຊີຍັງສາມາດເຮັດໄດ້ບົນພື້ນຖານຂອງພື້ນທີ່ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ:

1.**ການຈັດປະເພດໂດຍອີງໃສ່ຄໍາຮ້ອງສະຫມັກ:**ເຊັນເຊີຖືກເລືອກບົນພື້ນຖານຂອງຄໍາຮ້ອງສະຫ ມັກທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ, ເຊັ້ນ: ການຄວບຄຸມຂະບວນການອຸດສາຫະກໍາ, ການວັດແທກແລະອັດຕະໂນມັດ, ລົດໃຫຍ່, ເຄືອງໃຊ້ໄຟຟ້າ, ເຮືອບິນ, ແລະຜະລິດຕະພັນ ທາງການແພດ.

ເຊັ້ນດຽວກັນກັບການປຽນແປງໃນຄຳຮ້ອງສະຫມັກ, ເງືອນໄຂການຄັດເລືອກມີການປຽນແປງ, ດ້ານັ້ນຄຳຮ້ອງສະຫມັກຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ.

2.ການຈັດປະເພດໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການພະລັງງານຫຼືການສະຫນອງພະລັງງານ

ເຊັນເຊີທີເຮັດວຽກ:ເຊັນເຊີທີມີການເຄືອນໄຫວແມ່ນບ່ອນທີມີການສະຫນອງພະລັງງານທີ ຈຳເປັນເພື່ອວັດແທກປະລິມານທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ເຊັນ, ເຊັນເຊີອຸນຫະພູມ, ເຊັນເຊີ ultrasonic, ແລະຕົວຕ້ານທານທີ່ຂື້ນກັບແສງສະຫວ່າງ (LDR).

ເຊັນເຊີ Passive:ເຊັນເຊີທີ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການສະຫນອງພະລັງງານແມ່ນເອີ້ນວ່າເຊັນເຊີ passive, ແລະພວກເຂົາວັດແທກຕົວກຳນົດການ, ເຊັ້ນ, radiometers film photography.

3.ການຈັດປະເພດໂດຍອີງໃສ່ຜົນຜະລິດຂອງເຊັນເຊີ

ເຊັນເຊີດິຈິຕອນ:ຜົນຜະລິດຂອງເຊັນເຊີແມ່ນຢູໃນຮູບແບບຖານສອງຫຼືດິຈິຕອນ, ເຊິງສາ ມາດດຳເນີນການໂດຍກົງຜ່ານຕົວຄວບຄຸມຫຼືໂປເຊດເຊີ.

ເຊັນເຊີອະນາລັອກ:ຜົນຜະລິດຂອງເຊັນເຊີແມ່ນຢູໃນຮູບແບບຂອງສັນຍານຢາງຕໍເນືອງ. ເຄືອງແປງອະນາລັອກເປັນດິຈິຕອນແມ່ນຕ້ອງການເພື່ອອ່ານເຊັນເຊີໂດຍໄມໂຄຄອນ ຄວບຄຸມຫຼືໂປເຊດເຊີ. 4.**ການຈັດປະເພດໂດຍອີງໃສ່ປະເພດຂອງເຊັນເຊີ:**ມີເຊັນເຊີຫຼາຍອັນທີມີຄຳຮ້ອງສະຫມັກທີ່ ແຕກຕ່າງກັນ. ເຊັນເຊີສາມາດຖືກຈັດປະເພດບົນພື້ນຖານຂອງປະເພດຂອງເຊັນເຊີ. ບາງ ປະເພດຂອງເຊັນເຊີຖືກສົນທະນາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ເຄື່ອງວັດແທກຄວາມເລັ່ງ: Accelerometers ແມ່ນອີງໃສ່ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ມີຊື່ວ່າ "ເຊັນເຊີ microelectromechanical." ພວກເຂົາສາມາດຖືກນຳໃຊ້ໃນລະບົບແບບເຄື່ອນໄຫວ.

ຊີວະເຊັນເຊີ:Biosensors ແມ່ນອີງໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີ electrochemical. ພວກເຂົາສາມາດ ຖືກນຳໃຊ້ສຳລັບອຸປະກອນການດູແລທາງການແພດ, ການທົດສອບນ້ຳ, ການທົດສອບອາຫານ, ແລະອື່ນໆ.

ເຊັນເຊີຮູບພາບ:ເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນໄດ້ພັດທະນາບົນພື້ນຖານຂອງເຕັກນິກການປະກອບໂລຫະ oxide semiconductor (CMOS). ເຫຼົ່ານີ້ຖືກນຳໃຊ້ຢາງກວ້າງຂວາງໃນການເຝົ້າລະວັງ ວິດີໂອ, biometrics, ແລະການຄຸ້ມຄອງການຈະລາຈອນ.

ເຄື່ອງກວດຈັບການເຄື່ອນໄຫວ:ເຄື່ອງກວດຈັບການເຄື່ອນໄຫວແມ່ນອີງໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີອິນ ຟາເຣດ, ultrasonic, ແລະໄມໂຄເວຟ / ເຣດາ. ເຫຼົ້ານີ້ແມ່ນໃຊ້ໃນຈຸດປະສົງຄວາມປອດ ໄພ.

5.**ການຈັດປະເພດໂດຍອີງໃສ່ຊັບສິນ:**ເຊັນເຊີຍັງຖືກຈັດປະເພດຢູເທິງພື້ນຖານຂອງຄຸນສົມບັດ ຂອງຕົວກຳນົດການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ. ບາງຕົວຢາງມີດັ່ງນີ້:

ອຸນຫະພູມ: Thermocouples, thermistor, ເຄື່ອງກວດອຸນຫະພູມຕ້ານທານ (RTDs)

ກະແສ:ມະຫາຊົນຄວາມຮ້ອນ, ຄວາມກົດດັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າ, ການຍ້າຍຕຳ ແຫນ່ງ, ແລະອື່ນໆ.

ຄວາມກົດດັນ:ເສັ້ນໃຍແກ້ວນຳແສງ, ເຄືອງປຽນຄວາມແຕກຕ່າງແບບເສັ້ນຊື (LVDT), ເຄືອງວັດແທກຄວາມຍືດຫຍຸ່ນທີອີງໃສ່ແຫຼວ, ສູນຍາກາດ, ເອເລັກໂຕຣນິກ **ເຊັນເຊີລະດັບ:**ຄວາມຖີວິທະຍຸ ultrasonic, radar, ການຍ້າຍຄວາມຮ້ອນ, ແລະອື່ນໆ.

ຄວາມໃກ້ຊິດແລະການຍົກຍ້າຍ: Capacitive, LVDT, ແມ່ເຫຼັກ, photoelectric, ultrasonic

ຊີວະເຊັນເຊີ: Electrochemical, ກະຈົກ resonant, resonance plasmon ດ້ານ

ຮູບພາບ:ອຸປະກອນທີ່ມີສາຍສາກ, CMOS

ອາຍ ແກັ ສ ແລະ ເຄ ມີ :Semiconductor, conductance, infrared, electrochemical

ຄວາມເລັ່ງ:ເຄື່ອງວັດແທກຄວາມໄວ, gyroscopes

ເຊັນເຊີ 15

2.2 ຫຼັກການເຮັດວຽກຂອງເຊັນເຊີ

ຫຼັກການການເຮັດວຽກຂອງແຕ່ລະເຊັນເຊີແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ, ຍ້ອນວ່າມັນຖືກອອກແບບມາເພື່ອວັດແທກ ປະລິມານສະເພາະ. ຫຼັກການຂອງເຊັນເຊີພື້ນຖານຈຳນວນຫນ້ອຍແມ່ນດັ່ງຕໍໄປນີ້:

1.**ເຊັນເຊີອຸນຫະພູມ:**ເຊັນເຊີອຸນຫະພູມວັດແທກອຸນຫະພູມສະພາບແວດລ້ອມແລະປຽນເປັນ ສັນຍານໄຟຟ້າ. ຫຼັກການຂອງເຄືອງວັດແທກອຸນຫະພູມແມ່ນການຂະຫຍາຍແລະການຫົດຕົວ ຂອງ mercury ໃນແກ້ວ. ດ້ວຍການປຽນແປງຂອງອຸນຫະພູມ, mercury ຂະຫຍາຍແລະ ສັນຍາຕາມອັດຕາສ່ວນ.

ມີສອງປະເພດຂອງເຊັນເຊີ່ອຸນຫະພູມສາມາດໃຊ້ໄດ້:

ເຊັນເຊີຕິດຕໍ:ເຊັນເຊີທີຕ້ອງຢູໃນສະພາບທາງກາຍະພາບ. tact ກັບວັດຖຸ, ອຸນຫະພູມທີ່ຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກ, ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກເປັນເຊັນເຊີຕິດຕໍ.

ເຊັນເຊີບໍ່ຕິດຕໍ:ເຊັນເຊີທີບໍຈຳເປັນຕ້ອງຢູ່ໃນ con-

tact ກັບວັດຖຸ, ອຸນຫະພູມທີ່ຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກ, ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກເປັນເຊັນເຊີທີ່ບໍ່ມີການ ຕິດຕໍ. ເຊັນເຊີປະເພດນີໃຊ້ກົດໝາຍ Plank ເພື່ອວັດແທກອຸນຫະພູມ, ເຊິ່ງຮັບຮູ້ ຄວາມຮ້ອນທີ່ແຜ່ລາມມາຈາກແຫຼ່ງທີ່ມາເພື່ອວັດແທກອຸນຫະພູມ.

ຕົວຢາງຂອງເຊັນເຊີອຸນຫະພູມ:

Thermocouple:Thermocouple ແມ່ນເຮັດດ້ວຍສອງສາຍ, ແຕ່ລະສາຍ ໂລຫະທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. A junction ແມ່ນສ້າງຕັ້ງຂື້ນໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມປາຍ. ຈຸດ ເຊື່ອມຕຶນີ້ແມ່ນເປີດໃຫ້ວັດຖຸທີ່ຕ້ອງການວັດແທກອຸນຫະພູມ; ປາຍອື່ນໆແມ່ນເຊື່ອມ ຕຶກັບອຸປະກອນວັດແທກ. ກະແສໄຟຟ້າຈະໄຫຼຜ່ານໂລຫະ, ເນື່ອງຈາກຄວາມແຕກຕ່າງ ຂອງອຸນຫະພູມຂອງສອງຈຸດເຊື່ອມຕຶ.

ເຄື່ອງກວດອຸນຫະພູມຕ້ານທານ (RTDs):RTD ແມ່ນປະເພດຂອງ ຕົວຕ້ານທານຄວາມຮ້ອນທີ່ຖືກອອກແບບມາເພື່ອປຽນແປງຄວາມຕ້ານທານໄຟຟ້າ ກັບການປຽນແປງຂອງອຸນຫະພູມ.

Thermisors:ມັນແມ່ນປະເພດຂອງຕົວຕ້ານທານຄວາມຮ້ອນທີ່ປຽນແປງການຕໍ່ຕ້ານ. tance ໃນອັດຕາສ່ວນກັບການປຽນແປງເລັກນ້ອຍໃນອຸນຫະພູມ.

2.**ເຊັນເຊີ IR:**ເຊັນເຊີ IR ປອຍ ແລະກວດພົບແສງອິນຟາເຣດເພື່ອຮັບຮູ້ສະພາບແວດລ້ອມ ສະເພາະ. ມັນມີຢູ່ໃນຕະຫຼາດໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ, ແຕ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ກັບສິ່ງລົບກວນແລະແສງ ສະຫວ່າງ.

ການ ນຳ ໃຊ້ ຂອງ ເຊັນ ເຊີ IR ປະ ກອບ ມີ ອຸນ ຫະ ພູມ , ຄວາມ ຮ້ອນ , ອຸ ຕຸ ນິ ຍົມ , ສະ ພາບ ອາ ກາດ , spectroscopy , ແລະ ການ ສື ສານ . ອິນເຕີເນັດຂອງສິ່ງຕ່າງໆກັບ Raspberry Pi ແລະ Arduino

3.**ເຊັນເຊີ UV:**ເຊັນເຊີ UV ວັດແທກຄວາມເຂ**້**ມ ຫຼືພະລັງງານຂອງລັງສີ ultraviolet ທີ່ເກີດ ເຫດ. ລັງສີແມ່ເຫັກໄຟຟ້ານີ້ມີຄວາມຍາວຄືນຍາວກວ່າລັງສີ X ແຕ່ນ້ອຍກວ່າລັງສີທີ່ເບິ່ງເຫັນໄດ້.

ວັດສະດຸເພັດ polycrystalline ແມ່ນໃຊ້ສໍາລັບການຮັບຮູ້ ultraviolet. ມັນ ສາ ມາດ ສົ່ງ ສັນ ຍານ ພະ ລັງ ງານ ປະ ເພດ ທີ ແຕກ ຕ່າງ ກັນ ແຕ່ ສາ ມາດ ຍອມ ຮັບ ພຽງ ແຕ່ ຫນຶ່ງ ປະ ເພດ ຂອງ ສັນ ຍານ . ເຄືອງວັດແທກໄຟຟ້າຖືກນໍາໃຊ້ເພື່ອອ່ານສັນຍານຜົນຜະລິດແລະປະມວນ ຜົນກັບຄອມພິວເຕີໂດຍຜ່ານຕົວແປງອະນາລັອກເປັນດິຈິຕອນ. ເຊັນເຊີ UV ຖືກນໍາໃຊ້ໃນການ ປີນປົວນ້ຳ UV, ເຊັນເຊີແສງສະຫວ່າງ, ເຄື່ອງກວດຈັບແສງ UV, ແລະອື່ນໆ.

- 4.**ເຊັນເຊີສຳຜັດ:**ເຊັນເຊີສຳຜັດແມ່ນຕົວຕ້ານທານທີ່ປຽນແປງໄດ້ເຊິ່ງປຽນແປງຄວາມຕ້ານທານ ຂອງມັນຕາມສະຖານທີ່ທີ່ມັນຖືກສຳຜັດ. ມັນຖືກເຮັດດ້ວຍວັດສະດຸ conductive ແລະ conductive ບາງສ່ວນແລະ insulated ໃນຝາພາດສະຕິກ. ການໄຫຼຂອງກະແສໄຟຟ້ຳແມ່ນ ເນື່ອງມາຈາກວັດສະດຸ conductive ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຈຸບັນບາງສ່ວນ. ເຊັນເຊີສຳຜັດແມ່ນ ການແກ້ໄຂຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ມີປະສິດທິພາບສຳລັບຄຳຮ້ອງສະຫມັກຈຳນວນຫຼາຍ, ເຊັ້ນ: ເຄື່ອງຊັກຜ້າ , ເຊັນເຊີລະດັບນ້ຳ, ແລະເຄື່ອງລ້າງຈານ.
- 5.**ເຊັນເຊີຄວາມໃກ້ຊິດ:**ເຊັນເຊີຄວາມໃກ້ຊິດສາມາດກວດພົບການປະກົດຕົວຂອງວັດຖຸໂດຍບໍລິຈຸດ ຕິດຕິໃດໆ. ຫຼັກການການເຮັດວຽກແມ່ນຄືນແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າທີ່ຖືກປອຍອອກມາຈາກເຊັນເຊີແລະ ກັບຄືນເມື່ອວັດຖຸຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງຄືນ. ການປະກົດຕົວຂອງວັດຖຸຖືກກວດພົບກັບການ ປຽນແປງຂອງລັງສີທີ່ຍືນ. ເຊັນເຊີໃກ້ຄຽງທີ່ເຮັດວຽກແມ່ນປະເພດຕ່າງໆເຊັນ inductive, capacitive, photoelectric sensor, ultrasonic, ແລະ Hall-effect.

ເຊັນເຊີຄວາມໃກ້ຊິດ inductive:ເຊັນເຊີປະເພດນີ້ມີ oscillator ເບັນວັດສະດຸປ້ອນ, ເຊິ່ງ ປຽນແປງຄວາມຕ້ານທານການສູນເສຍໂດຍຄວາມໃກ້ຊິດຂອງສືໄຟຟ້າ. ສໍາລັບການຊອກຄົ້ນຫາ ໂລຫະ, ປະເພດຂອງເຊັນເຊີເຫົານີ້ຖືກນໍາໃຊ້.

Capacitive Proximity Sensor:ປະເພດຂອງເຊັນເຊີນີປຽນ capacitance ໂດຍ ການປຽນແປງການຍ້າຍ electrode. ມັນສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍການນໍາເອົາວັດຖຸພາຍໃນຄວາມຖີ ຂອງຕົວແປ. ວັດຖຸຖືກກວດພົບດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄວາມຖີຂອງ oscillated, ເຊິ່ງຖືກ ປຽນເປັນແຮງດັນ DC. ປະຈຸບັນນີຖືກປຽບທຽບກັບຄ່າຄົງທີເພື່ອກວດຫາວັດຖຸ. ສໍາລັບເປົ້າຫ ມາຍພາດສະຕິກ, ປະເພດຂອງເຊັນເຊີເຫຼົ່ານີ້ຖືກນໍາໃຊ້.

6.**ເຊັນເຊີ Ultrasonic:**ເຊັນເຊີ ultrasonic ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອກວດຫາໄລຍະຫ່າງຂອງວັດຖຸ. ຫຼັກການເຮັດວຽກແມ່ນໄລຍະເວລາລະຫວ່າງການປອຍອາຍພິດແລະການຮັບຄືນຟອງຫຼັງຈາກ ການສະທ້ອນຈາກວັດຖຸ. ເຊັນເຊີ Ultrasonic ໃຊ້ຄືນສຽງເພື່ອວັດແທກໄລຍະຫ່າງຂອງວັດຖຸ. ເຊັນເຊີ 17

2.3 ເງື່ອນໄຂໃນການເລືອກເຊັນເຊີ

ມີລັກສະນະຈຳນວນຫນຶ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ, ພ້ອມກັບເຊັນເຊີທີ່ຈະເລືອກເອົາ. ຄຸນ ນະ ສົມ ບັດ ດັ່ງ ຕື ໄປ ນີ້ :

- 1. ຄວາມຖືກຕ້ອງ
- 2. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
- 3. ຂອບເຂດຂອງການສືສານ
- 4. ການເຮັດຊ້າ
- 5. ຄວາມລະອຽດ
- 6. ຂ້ໍຈຳກັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- 7. ການປັບທຽບຂໍ້ມູນ

2.4 ການຜະລິດເຊັນເຊີ

- ລຸ້ນ ທຳ ອິດ :ເຊັນເຊີຮຸ່ນທຳອິດແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບ ເອເລັກໂຕຣນິກ. ໂຄງສ້າງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນອີງໃສ່ໂຄງສ້າງຂອງຊິລິໂຄນ. ເຊັນເຊີຈຳນວນຫນ້ອຍມີ ສິງອຳນວຍຄວາມສະດວກຂອງການຂະຫຍາຍອະນາລັອກຢູໃນໄມໂຄຊິບ.
- **ລຸ້ນທີສອງ:**ການຜະລິດເຊັນເຊີນີແມ່ນການປຽບທຽບໃນທຳມະຊາດ ກັບອົງປະກອບ MEMS ສົມທົບກັບການຂະຫຍາຍການປຽບທຽບ. ເຫຼົ່ານີ້ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກຂອງຕົວແປງອະນາລັອກເປັນດິຈິຕອນຢູ່ໃນໄມໂຄຊິບຫນຶ່ງ.
- ລຸ້ນ ທີ່ ສາມ :ລຸ້ນຂອງເຊັນເຊີນີ້ມີການປະສົມປະສານຂອງ ອົງປະກອບຂອງເຊັນເຊີ, ການຂະຫຍາຍອະນາລັອກ, ແລະຕົວແປງອະນາລັອກເປັນດິຈິຕອລ ທີ່ມີ ລະບົບອັດສະລິຍະດິຈິຕອນເທິງຊິບ ແລະການຊົດເຊີຍອຸນຫະພູມ.
- **ລຸ້ນ ທີ ສີ :**ເຊັນເຊີລຸ້ນນີ້ມີຄຸນສົມບັດເພີ່ມເຕີມ ຂອງຈຸລັງຫນ່ວຍຄວາມຈຳສຳລັບການປັບແລະການຊົດເຊີຍອຸນຫະພູມ, ຄຽງຄູ່ກັບລັກສະນະ ຂອງການຜະລິດທີ່ສາມ.
- **ລຸ້ນ ທີ ຫ້າ :**ນີ້ແມ່ນການຜະລິດຂອງເຊັນເຊີອັດສະລິຍະທີມີ ຄວາມ ສາ ມາດ ໃນ ການ ສື ສານ .